

S Z A B O L C S

(Telefonsz. az interurban hálózatban: 132.)

HETI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV., Széchenyi-ut 27. szám.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Tanítóknak és jegyzőknek 4 kor.

Sajtó-gyűlölet.

Hetek óta valami türelmetlen ellenszenv nyilvánul meg a sajtó — a fővárosi sajtó ellen az egész országban. „Sajtó-gyűlölet“ nevet adták neki a sűrű jelekből értő lapok s e név valóban a legtalálhatóbb. Talán még a sajtó-undor szó juttatná kifejezésre annyira azt a közhangulatot, mely ma már az erkölcsi posványba süllyednek tartja a sajtót s természetesen: — munkásait is. És nem hiában! A közönség véleménye nem mesékből alakult ki. Naponként elébe kerül az ujság, csak egy belepillantást kell vetnie s újra meggyőződött arról, amit — már tegnap is tudott.

Látszólagos ellentét rejlik e kijelentésben, lesznek is az elveinkkel ellenesek között, akik ezért megrónak s reánk fogják sütni a bélyeget: „gyalázat, hogy egy lap így ír a többiről! Áruló!“ és mi mégis kimondjuk, ha kell százszor is: *örülünk, hogy végre a nagyközönség betelt a mind elbizakodottabb lapok hangjával, szellemével, otrombaságaival; gyűlöli már az egész sajtót s nem áll — ahol s aki teheti — ütni is egyet rajta.*

Örülünk neki, mert elveink diadalát látjuk benne, noha jól tudjuk, hogy az ország itéletére mi úgy sem voltunk semmiféle hatással. De jól esik tudni, hogy az üzlet-sajtó ellen írott sok cikkünk minden sorát jóváhagyja a közvélemény s jóslataink, hogy az érzésekkel, eszményekkel, tekintélyekkel, minden szenttel üzőtt csufos, vakmerő játék előbb-utóbb fölnyitja a szemeket s az addig békésen összetett kéz irgalmatlanul elveri a port a garázda hadon, mely a szintén felsőbb fogalomnak: a sajtónak csak megszégyenítője, élösködője: beteljesedtek.

Jobb, tisztább idők közeledtét érezzük ki a „sajtó-gyűlöletből“. Az olvasó közönség megcsömörlött a neki föltalalt, szépen megcifrázott, kiszinezett, mutatós külsővel ellátott ocsmányságoktól. Nem kér többet belőle, inkább más konyhát keres magának. Ezt azonban már nem engedhetik a szakácsok! Kinek főznek ők, ha a vendég megszökik? A nyakukon maradjon minden? Reáfizessenek a

lakomára? Veszedelmet jelentene. Inkább tehát olyan fogásokat fognak felszolgálni, aminőt kívánnak. Ugyis megfizetik, meg van a haszon.

Vagyis nemsokára reá fognak jönni a most még istentelenségtől, tisztesség-hiánytól, álbölcsességektől, szellemi és erkölcsi szennytől csak úgy ríktó lapok, hogy amit eddig — fokozatosan jutva el a mostani modorhoz — a gyanutlan olvasók szó nélkül hagytak, ezentul — nem kíváncsiak reá. Ez pedig árt az üzletnek, takarodót kell fujni. Szép észrevétlenségben ki kell cserélni a régi hangszert egy ujjal. Szóval: megkíséreljük az üzlet kedvéért tisztességesek lenni, legalább — külszínben. Belsőleg már ugyanis menthetetlenek a megfertőzött sajtómunkások, kivéve azokat, kik a, énzért, a kenyérért voltak rosszak pe alapjában véve (lélekből) nem romdottak el. De ilyen vajmi kevés akad.

S ekkor fogjuk csak látni a pénz igazi hatalmát. Hogy azért még tisztességet is tud színlelni az egyébként már lábhozátörítésig jutott fővárosi sajtó. Ne tessék ugyanis azt hinni, hogy talán az egész magyarországi sajtóra vonatkozik a letagadhatatlan „sajtó-gyűlölet“. Ezt csak a fővárosi érdekeltség szeretné mindenáron elhíttetni, hogy védelmére (vagy miért?) maga mögé sorakoztassa a vidéki sajtót. A vidék azonban érzi, tapasztalja, hogy jó része nem részesül abban az — engedelmet, jobb szó nincs reá! — utálatban, amire a fővárosiak reá szolgáltak. És azok sem mind. Pl. a „Budapesti Hírlap“ egyáltalán nem szerepel a gyűlölet tárgyai között s ép úgy az „Élet“ sem. (Több is akad, de nem akarjuk mind felsorolni.)

Vannak azonban szép számmal napilapok, hetilapok, melyek tisztán üzleti célt szolgálnak, minden nagyképszerűség mellett is és ezek azok, melyek a rózsák mögött kigyófulánkot tartogattak, melyeknek magán bölcsei és más irkálói a könnyedtől a tudományos színüig: mind erkölcstelenségre, hiteltelenségre, állatiaságra tanítottak. Ezek fejlesztették ki a „sajtó-gyűlöletet“. És — hála Istennek! — ezek tulkapásai világosították föl az olvasó közönséget arról, hogy mire akarják szép szóval rá venni?

A nagy és érthető ellenszenvet különben — s ez érdekes — a lapok az álhírlapirók szórványos felléptével, visszatartó szereplésével is akarják magyarázni, sőt teljesen ezekre tolni. — A világért sem vallanak be a maguk hibáját, inkább kényelmesen oda állítják bünbakul a büntetését ugyanis megkapó, kevés számú szerencsétlent. — Ez a mosakodás tarthatatlan, azt első pillanatra átláthatjuk.

Vidéki, tiszta talajon nyílt ki a „sajtó-gyűlölet“ pompázó, illatos virága. Nem a fővárosi tertőben. Vidéken pedig — egyes helyeket nem számítva ahol talán egyszer fordult meg olyan — csak hírből ismerik az álhírlapirót. Dolguk még nem akadt vele. Tehát meg sem gyűlölhették. És a sajtót mégis gyűlölik, a mint azt nagyszomoruan meg is állapították a fővárosi lapok.

Gyűlölet jár a régi bámulás, vélemény elfogadás, tanulás helyett; mint egy emberben: gyult világosság sok ezrek agyában s annak tényénél észrevették a betük közé elszórt mérget, amely hivatva lett volna kiforgatni mindenkit egész lényéből s aztán oda állítani tűzvonalba a főnálló erkölcsi, társadalmi rend ellen.

Ki ölték volna az Isten, hit, haza, erkölcs, becsület fogalmát. Helyettesítették volna kápráztató „az emberi nem méltóságának megfelelő“ jelszavakkal s az így akaratnélkülivé tett, erkölcsi támaszaiktól megfosztott tömeget betelrealték volna vagy a vasalt nadrágos, vagy a munkászubbonyos rendbontók aklába.

Vagy szabadkőművessé, vagy nemzetközi szocialistává lesz az, aki bíráló képesség, önállóság nélkül olvassa a „legelterjedtebb“ fővárosi lapokat. — Lassan-lassan a cikkekben lefektetett eszmék a sajátjává válnak, lesiklik a vallás-erkölcsi alapról s már utolérte a végzet. Elégedetlenség, keserűség kívül egyebet már nem tud érezni. — Nyugalma oda.

Örülünk a „sajtó-gyűlölet“-nek. A józan itélkezők, ha kissé későn is: hallatják szavukat; kimondják itéletüket: a megvetést arra a sajtóra, mely bármily fényes bölcsőben ringott is leg-

Fiu-ingek, alsónadrágok, háló-
ingek, kötött harisnyák, eső-
ernyők, kefeárúk, zsebkendők.

Világhírű

„LICHTMAN“ és „TIP-TIP“

cipők egyedüli elárúsító telepe

Eisler Károly utóda

cégnél Nyiregyháza.

Telefon 114.

Telefon 114.

először, most az utszéli dudvákat ütette hasábjaira. Örülünk a változásnak, mert így lapjaink a közvélemény hatása alatt kénytelenek lesznek irányt változtatni s a sarokba vetett tisztességet, erkölcsöt ismét a kellő hódolattal a főhelyre tenni. Ha üzleti érdekből fog is ez történni: — mindegy! A jó: mindig jó! Voltak eleget pénzért mételey-hintők, legyenek már egyszer — ugyanannyiért sőt esetleg majd többért is — a tisztesség szószóói.

Ugy el két ez Nagymagyarországon!

Novotny Endre.

Legszebb ékszerek

13 próbás ezüstneműek, pontos órák, alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbban

Sándor Rezső

elismert szolid ékszerész

Nyiregyházán, Városház u. 3. sz. a. kaphatók.

Mozduljon meg a vármegye!

A vármegye mindenkoron egyik legerősebb vára volt a magyarságnak, hazafiságnak. A közel mult mint alkotmányunk örét, védőjét mutatta be fényes, szép példákkal. . . És sajnálatosan kell látnunk, hogy a hajdan tömör, mindenek ellenálló falak ma már megrepedeztek, omlataggá lett a vár s pusztulással fenyeget.

Sok oldalról, sokan támadják állandóan olyanok, kik a régi és mai rendszer minden látható szervét, szembeállóbb képviselőjét a megszűnésnek szánták. Fegyvereik különbözők. Az aknáktól a csákányig mindennel küzdenek a vármegye falai ellen, csak minél előbb célt érhetnének. Nem sok aggodalomra volna még sem ok, ha nem kerülne a sok fegyver között egy olyan, mellyel szemben megállani nem lehet. Erős, élő fegyver, mert az igazság van vele, amit pedig örök időkre elnémitani: nem emberi.

A nyers, de igaz vád, hogy a vármegye egyes családok kisajátította intézmény, ahol érvényesülhet minden tudatlan, ha a kiváltságosakhoz tartozik; ellenben verheti az eget tudományával — nem viszi sokra, ha csak közönséges halandónak mert születni. Ennek az igazságnak, amit ellenünk, folytonosan felhasználnak: nem szegezhetünk pajzsot elébe. Áthatol rajta, sujt, gyengít s többet rombol a falakból, alkalmasabb bizonyítani a vármegyei rendszer korhadságait, mint bármi más.

Komolyan kell gondolnunk erre a tényre, mely egyfelől üresfejű, gőgös, pöffeszkedő — másik felől zugalódó, joggal békétlen tisztviselőket nevel; gyűlöletessé, vagy vegyük a legenyhébb esetet: megvetetté teszi az egész rendszert; szegyenpadra hurcolja a jog-, törvény-, igazságot s megérleli mindenkben a meggyőződést, hogy igenis az ilyen vissza-

éléseket tápláló, tehetségeket elnyomó intézménynek nincs más jutalma, mint az eltörlés.

Nem olyan kérdés ez, amit minden különösebb rátekintés nélkül a hátunk mögött hagyhatunk. Nem pusztán magánérdekek, az egész haza érdeke forog kockán, még pedig úgy, hogy egyes családoknak áldozatot kell hozni a nemzet javáért. *Le kell mondaniok arról, hogy minden tökfűlkő atyafijok a vármegye kenyerén kenyéljen. Bele kell egyezni abba, hogy ezentul ne csak a sógor, koma, Jecs stb. füstölje tele a megyeházát, hanem be kell oda engedni azt is, aki komolyan akar dolgozni, ért is hozzá. Meg kell az utat jószándékból nyitni!*

Odakünn mind szaporábbak a csákányütések, fejszecsapások. Hangjuk mind bántóbbá válik . . . küszöbön a végső tusa, melyben csak az elernyedti, tudás nélküli belső sereg lehet vesztes. *A bontott fal befelé omlik, reu a bennelevőkre.* Azért kell ideje korán kicsavarni az ellenfél kezéből rettenetes fegyverét; akkor, ha mink jövünk rá, hogy már új falak kellenek s mi bontunk, megváltozik a helyzet. *A romok kifelé hullanak s az ott olázkodó ellenséget fogják pozdorjává törni.*

Sárosvármegyében már rájöttek, hogy a családi politikának rossz vége lehet. Ott már erős küzdelem folyik — a falakon belül — azért, hogy megszűnjön az oktalan szokás. Szabolcsmegyére is reá férne egy kis önmagába mélyedés; legalább annyi, hogy (ismerve az egész vármegye beléletét) ne tudjuk a választáskor már jóelőre, tisztán a neveket, megnézve, hogy ki fog bekerülni. Hisz veszedelmes voltától eltekintve, a legkacagnivalóbb, hogy egyes megyékben valamely család idősebb tagja addig nem hagyja el székét, míg a család a rokonság többi zöldségét jól előre nem toltta, vagy épen helyére nem dughatta.

Hogyan várhatunk a műveltségtől távol álló, tehát durva, duhaj hajlamokkal bőven felszerelt uraktól törvénytiszteletet, mikor hiányzik a törvény-tudás? A befolyás, nagynénik szemefényének dédelgetése, tönkrement pajtás segítése stb. pedig ilyenekkel tölti meg a vármegyét s míg ennek vége nincs, addig olyan fegyvert hagyunk, sőt adunk a kezébe nyílt ellenségeinknek, mely nyakunkat szegi.

Inkább most engedjünk be az elszegényedettebb családok szorgalmas, törekvő fiaiból a „családi tanács“ közé, mintsem majd betörjék a falat a fölforgató, idegen elemek s *ők üljenek a nekik épen nem való tisztességbe.* Az amolyan kiheverhetetlen-féle csapás lenne, mely után hiában vágynának a kilakoltatottak az elhagyott helyre: *épen olyan gunyban, visszautasításban lesz részük, mint amilyen megvetéssel nézték ők le hajdan a „nem közjük valókat“.* S ezzel nemcsak a here, hanem az érdemes is kenyerénélkül marad.

Gondolkozzanak hát a vármegyék s szakítsanak a multtal. Idézzék elő ők maguk, egymás közt, békésen a változást, mert ha idegen kéz is beleavatkozik, az szilajon szét üt, az meg fura is, meg . . . keserű is lenne.

Szathmáry Pál

Egy hölgy

ki szereti az egészséges bőrápolást és különösen a szeplőket elmulasztani, valamint lágy, bársonyos bőrt és hófehér arcbőrt akar, csakis Bergmann & Co., Tetschen a/E.

STECKENPFERD

liliumtejszappannal (Steckenpferd védjegy) mosdik. Kapható minden gyógyszerár, droguéria és illatszerkereskedésben. Darabja 80 fillér

Iparosvilág.

A drágaság fészke. Mindenütt a munkásság rendez különböző tüntetéseket, neki legnagyobb a szája az „élelmiszer uzsorások ellen“, de azt már nem vállalja, hogy a drágaságnak ő az oka. A szakszervezetek zsarnoksági vágyai a főfészek, ahonnan az áremelkedés hullámai kiindulnak. Amióta a szakszervezetek ismertebbé lettek, napról-napra érezhető itt is ott is az árcsigázás. A munkátlan, sztrájkoló tömeg a főbűnös; ezt kell megszorítani. Ezt kell minden eszközzel észretéríteni, hogy el legyen vágva utja a közvetett károkozásnak.

Most a következő helyekről esetleg ide tántorgó sztrájkolókat kell tovább lóditani:

Nagyváradon mozgalom előtt állanak a bádigosok, vas- és fémmunkások.

Budapesten a bádigos- és szerelőmunkások mozgalom előtt állanak. A város zárlat alatt áll.

Budakalász, Pilisborosjenő és Csobánkára vonatkozólag a kőfaragók szakszervezetének zárlata még mindig tart.

Szeged asztalosok, lakatosok és bádigosok részéről zárlat alatt áll.

Gödöllön a kőművesek sztrájkja tart.

Csongrádon és Kiskunfélegyházán a kőművesmunkások mozgalom előtt állanak.

Pozsonyban a mázoló munkások sztrájkba léptek. A kőműves és ács munkások részére zárlat alá helyezték a várost.

Szarvason kiütött a kőművesek sztrájkja.

Aradon kiütött a szobafestők sztrájkja. Mozgalom előtt állanak az asztalos munkások.

Ujpesten a kőművesmunkások állanak mozgalom előtt.

Győrött kiütött a kőművesek sztrájkja, az összes építőipari szakmákban mozgalom észlelhető. A szobafestők és mázolók sztrájkban állanak.

Feszült várakozás. Semmi sem tartja most olyan izgatottságban az iparosok azon részét, kik vásárra dolgoznak, mint épen a piac-kérdés. Ez érthető. Létkérdés nem egy-nél, hogy helyét hol jelölik ki. Mert nem az dönti el a piac-ügyet, hogy az iparossátrak a Zöldségtéren állanak-e, vagy a Kossuth-téren? Hanem az, hogy itt, vagy ott ki áll a másiknál előnyösebb helyen. Aki a Zöldségtéren jobb helyhez jutott véletlenül, mint volt a Kossuth-téren: az, most el nem jönne egy világot sem onnan. Csak majd ha kell! És viszont!

Ha visszakerül a piac, megint sok hercehurca lesz a beosztással. Ott kell majd nagyon ügyelni, mert attól függ minden: panasz is, megelégedés is. A Zöldség-téren most több a panaszos. Ebből körülbelül az következik, hogy a Kossuth-téren több lesz az örvendező. Ez pedig maga megéri, hogy a Kossuth-szobor ne legerőse, hanem munkás sürgés-forgásra tekintsen alá.

Értékes eszme. Nem illik ugyan elárulni a reánk bizott titkot, de azért eláruljuk, hogy rovatunk egyik munkatársa értékes eszme megvalósítását pendítette meg. — Kiindulva abból, hogy az iparossegédek közt mind több lesz az idegenből jött, akiről nem tudni: milyen „elvei“ vannak? Nehogy bármely szakmában valami meglepetés történhessék, egy „általános munkaadó szövetséggel“ akarja megakadályozni a munkabeszüntetésekkel járó károkat. Csak kísérje siker vállalkozását. Hozzászólásokat, tervezéseket ez eszméhez szívesen veszünk s készséggel leadunk. Az eszme szép, helyes, célszerű. Bár már megvalósulva állana előttünk.

Valódi francia gummi órák.

Sérvkötöket, haskötöket, támgépeket, ferdülés elleni fűzőket mérték szerint készít

Blumberg József

keztyü-, kötszer- és fűzőgyára; betegápolási cikkek, orvosi műszerek nagy raktára

Nyiregyháza, katolikus parochia.

Külön próbásterem!

Illatszerek. Pipecikkék.

MUSCHONG - BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNY-VIZ.

Bakterium mentes

természetes ásványviz.

Üdit, gyógyít. Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, valamint huykő és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Orvosilag ajánlva. Főlerakat:

WASSERMANN SÁMUEL

fűszer-, liszt-, gyümölcs-, üveg- és porcellán nagykereskedő Nyiregyháza.

Telefonszám: 121.

Mire jó a drágaság?

Mennyire más — én édes Istenem! — a különböző népek vérmérséklete? Legjobban megnyilvánult ez mostanában, mikor minden országban átsüvített a drágaság ellen való védekezés szele s mindenütt más alakban láttuk a küzdelmet lefolyni. Franciaországban az asszonyok vitték a főszerepet; Bécs véres tüntetéssel növelte a bajt; Budapesten beszédekkel intézték el a gyomor fellebbezését; a vidéken pedig . . . új pártalakításra használják fel.

Lett tehát ebből az elsősorú kérdésből alkalom az ország ügyeinek meghányás-vetésére. Éhség csillapítás helyett szép beszédek, hívő-toborzások, új párt alapítás. Reávall a magyarra, mely mindig és mindenütt politizál. Ha ennek szerét ejtheti, feled csapat-papot, éhséget, szomjat s áhitattal haligat, vagy hévvel, tüzzel, magyarul. A mostani drágaságot is úgy véli megszüntetni, vagy legalább is enyhíteni a „hajdumegyei gazdák egy része“, hogy megszervezi a „Kisbirtokosok, Kisbérlek, Földmivelők Országos Pártját.“

Azt hiszik, hogy erre a hangzatos címre a drágaság szelleme ész nélkül fog elmene-külni jobb vidékre, hol nem rémitgetik hasonló csodabogarakkal? Vagy az az álmuk, hogy rövidesen számottevő párttá nővik ki magukat, kiknek döntő szerepe jut az ország dolgában s így rövidesen megvalósíthatják egy törvényjavaslatba foglalt óhajtaikat, t. i. hogy:

„Mondja ki a törvény, hogy az 1000 holdnál nagyobb birtokokból, ha házi kezelésben nincsenek, egyeseknek legfeljebb 2 darab 1000 holdas bérlet adható. A többi területet köteles a tulajdonos bérlőcsoportoknak haszonbérbe adni. A haszonbér nem lehet nagyobb, mint amennyit a nagybérlek fizet, de semmiesetre sem lehet a föld forgalmi értékének 4 százalékánál magasabb a haszonbér.

E javaslat indokai röviden:

A drágaság főbb okai a következők:

1. Az a körülmény, hogy a nagybirtok rendszer mellett a föld nem hozza meg azt a termésmennyiséget, amennyit kisgazdálkodás mellett produkálna. Feltéve, ha a kisgazdának ugyanolyan könnyű hitel és ugyanoly sok természaparító és munkamegtakarító

eszköz áll rendelkezésére, mint a nagybirtokosoknak.

2. A nagybirtok a föld jövedelmét kevés kézben összpontosítja, míg a tömeg jelentékeny jövedelem nélkül marad.

3. A föld jövedelemnek nagyobb rétegben való elosztása egy a mezőgazdasági, mint az ipari és értelmi osztály igényeinek olcsóbb kielégítését vonja maga után.

Ha meggondoljuk: elég szép elvek, kívánságok. — És épen az a bajuk, hogy nem is maradnak mások, mint jámbor óhajok, ártatlan vágyak. Maga a javaslat törvényerőre emelkedhetik valaha. De a pártból sohasem lesz semmi. Nem fog létesülni, vagy ha igen, akkor is rövid éltű lesz. Mert nem közszükséglet, egységes gondolat hozza létre hanem egy ügyvéd mesterkedése az egész. Tehát nem is „kisbirtokos, kisbérlek, földműves“ körből pattant ki a pártalakítás eszméje. Egy ügyvéd fejéből. Azt pedig mindnyájan tudjuk, hogy mikor egy ügyvédjelölt, vagy ügyvéd (különösen kezdő) erősen fölcsap pártszervezőnek, mindenütt ott van, népgyűlést rendez, lapot indít, mindenképpen keresi a nyilvánosságot stb., hogy annak az értéke mennyi? Átszámítva az önzetlenség garasaira. — A törvény által világosan nem tiltott közönséges felkínálkozás, önjánlás, peres fél fogdosás.

Ezért nem lesz az új pártból semmi, legfőleg az ügyvéd urnak lesz több ügyfele; ezért nem nézhetjük az egész mozgalmat egyébnek, mint viszonyaink kifogástalanul hü fényképének. A bajból tőkét kovácsolni, veszedelem idején népszerűséget hajhászni s komoly munka, segítség helyett — politizálni. A bécsiek sem gondolkodtak a forrongásban, mi sem, mikor panaszkodunk a drágaság ellen. De mintha a bécsiek komolyabbak lettek volna ezuttal . . . Talán ők komolyan éheztek?! S nekik nemcsak ürügy volt az üres gyomor holmi pártalakításokra.

Lapunk zárta

csütörtökön este.

A gazdasági és iparkiallitáson ezüst
éremmel és diszoklevéllel kitüntetve.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó

:: és plüsszérozó intézete ::

Pazonyi-utca 13. Bejárat Véső-utca felől.

Van szerencsém szives tudomására adni a t. közönségnek, hogy intézetemben ruhák a legkényesebb igényeket is kielégítően bármily színre festetnek és vegyileg tisztítottak. Egyben bátorodom szives figyelmét

fehérnemű-tisztító osztályomra

felhívni, ahol kézelők, gallérok stb. szintén megiepo szépen 5 nap alatt tisztítottak.

Midőn szives megbizásaikat kérem, vagyok mély tisztelettel

Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

KIFOGYHATATLAN ROVAT.

Kurta az aszfalt!

A nagy aszfaltozási programba beillesztették a Bethlen-utcát is a „Pannonia“ sarkáig, sőt még a Bessenyei háta megetti részt is, a — Glück-házig. Csak azt nem tudjuk megérteni, miért nem aszfaltozták ki a „Pannonia“ Bercsényi-utca felőli gyalogjáróját is; hogy pedig a Glück-féle telek és épület körül még mindig a régi rozoga, durva kövezet maradt fönn, ez már egyenesen érthetetlen.

Milyen más lenne minden, ha azt a hatalmas épülettömb, melyet a Kossuth-tér, Bethlen-, Bercsényi-utcák és a Bessenyei-tér zárnak körül, teljesen ki lenne aszfaltozva. Az lenne az új korzó a mostani szűk, kényelmetlen helyett. Nem kellene egy vonalban fel s alá sétálni, ha rendelkezésére áll a közönségnek egy nagy négyszög, amit megfelelő világítás mellett körüljárhatnak, ami mégis csak változatosabb, kellemesebb a szűk Zrinyi Ilona-utcai tolakodásnál.

Másutt az egész főtér körül van a korzó, ha a viszonyok engedik. Nálunk erre a Kossuth-tér egyáltalán nem alkalmas. Miért ne lehetne úgy megoldani a kérdést, hogy ha nem lehet üres tér körül sétálni, azaz ruhát mutogatni, vagy titokban bensőleg örülni neki, ha valaki utánunk néz, akkor egyszerűen egy háznégyszöget kerülünk meg? Világítás van épen olyan, ha helyenként nem erősebb, mint a mostani korzó helyén s mikor a nagy-takarék palotája is ragyogni fog az estifényben: különb sétára való helyet keresve sem lehet találni, mint amiről szólunk.

Ennek azonban a legelső feltétele, hogy a kurta aszfaltot meghosszabbítsák, miáltal az egész négyszög körül lesz véve s alkalmassá lesz új sétahelyül.

A fukarság sohasem szép dolog, különösen pedig nem akkor, mikor azzal elcsufítják a város egy részét. (Ugy fest a Glück-ház előtt hiányzó és a közvetlen mellette meglévő aszfalt együtt, mint egy félig megborotvált ember). Elsősorban tehát szépséghiba a zsuroriság miatt kurta aszfalt s emellett utjá állja annak, hogy a közönség egy minde tekintetben kellemes sétahelyhez jusson.

Reméljük, hogy míg a városban tartózkodnak az aszfaltozók, megnyilik az eizár zseb s meg lesz az új korzó. Ha a színház utcaiak csináltathattak maguknak aszfaltot, más sem fog belepustulni. — Mi legalább így hisszük.

Fehér kocsik.

Napok óta hol ebben, hol abban az utcában bukkan föl egy-két fehér kocsit, rajta fehér hordóval s a hordóban mész és gálic keverékkel. Ebből minden udvarra jut egy korsóval; ezzel fertőtlenítik a pöcegödröket, hogy a kolera veszedelmét lehetőleg távol-tartsák. A város e gondoskodása dicséretes viszont az a hangos méltatlankodás, ami még ezt az intézkedést is követi a mi jeles gazdáink részéről, — fölötte jellemző.

A főváros központján.

— Villamos megálló. —

10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz.

— 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó elsején megnyilt az

Edison-Szálloda

Budapest, VII., Hársfa-u. 59. sz. (Király-utca sarkon).

Tulajdonos: POLLÁK JÓZSEF.

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilágítás. Figyelmessé kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. Szobaárak 3 koronától!

Nem is tisztaság-érzék hiány már ez. Egyszerűen tisztaság-iszony. Mert jól tudják, hogy a fertőtlenítést követi az udvarok rend-behozatala, trágya kihordás kötelezettsége, szóval a háztájon tisztaságnak kell lenni. Ettől borsózik a háta a tírpnak. Ez nem fér a fejébe, hogy így megváltozott hirtelen a világ s neki most egyszerre meg kell tanulnia azt, hogy mi a tisztaság. Meg aztán fél, hogy tán most még meg is kell majd fürödni s oda lesz a hagyomány, hogy csecsemő kora óta nem fürdött. Oda lenne a tekintély, tisztesség, minden-minden; gyász borulna reá az egész családra. Hogyne?! Viz érintette a külvilág minden megnyilatkozása elől gondosan elzárt tagokat! . . . Viz! Amit nem szeret. Amiről nem bánja, ha olyan piszkos is, hogy ránézni sem lehet. Azért, ha épen úgy tetszik: iszik belőle s még csodálkozik, ha más ezt nem teszi, holott neki olyan természetes!

Innen ered aztán, hogy kutjával mitsem törődik a gazda. Tíz évig sem jutna eszébe kitakarítani, ha nem kényszerítenék reá. És most épen ez a kötelesség háramlik a városra. Reáparancsolni a gazdára s ha nem engedelmeskedik: költségére megtenni, hogy minden nyitott tetejű kutat kitakarítsanak.

Erre mindenkor szükség van, hát még most? S csak akkor végez a város egész munkát, ha figyelme mindenre kiterjed s gondoskodását nemcsak egy-két irányban érvényesíti. Különösen kötelessége a kutak kitisztítása, még ha ellenszegülésre vagy oktan fenyegetőzésre akad is a jóakaratu intézkedés.

Inkább most essék nehezére a fősvény tírpnak az a pár garas, amibe kutja rend-behozatala kerül, minthogy majd azzal álljon elő baj esetén, hogy „az urak megmérgezték a kutakat“.

Némuljon el a harangszó! . . .

Uraim: tekintetes, nagyságos, méltóságos uraim! — emeljünk kalapot! Egyik helyi lap kivitte, (vagy csak ki fogja vinni?) hogy többet Nyiregyházán nem fognak harangozni. Nem pedig azért, mert mi — kérem alázattal — kultúr- és agyongyötört emberek vagyunk. Akiknek kötelessége esküdt ellenségeül szegődni még az ártatlan harangoknak is, miután azok nem tartoznak a kultúra keretébe. Harang!? Ezt a kultúr-faj nem ismeri. Még az orgonát is csak nem rég óta.

Csak hogy erre is rájöttünk, hogy ennek folytán a harangozást valami idegölő hangnak kell tartanunk. Most már fogjuk tudni, mi tartozik ahhoz, hogy az ember elmondhassa magáról, hogy ő „kultur“ ember. Akit még a szobában is üldöz a harangszó. Az a harangszó, melynek hallatára a hívő lelkét csöndes áhítat fogja el, gondolata a magasba száll, föl az Úr elé.

Ez a harang bántja — nem a „kultur“ embert, — hanem azt, akinek szemében vörös posztó a harang is, a templom is és —

minden, ami a vallással összefügg. Ez a hang, ez az örökös intő, mely a rossz lelkiismeretet felébreszti: ez kellemetlen. Gyűlöletes! Gyűlöletes, hisz minduntalan azt juttatja eszükbe a „kultur“-oknak, hogy a „kultur-törékvéseknél“, vagyis helyesebben a „kcr-hadt társadalmi rend“ ujjaalakításának, de leghelyesebben és valójában a féktelenség *alkultúra diadalt ülésének hatalmas gátja az a harangszó*, mely a legszentebb érzés: a hit a vallás szószólója. Ezért szaladnak előre és nem tetszik a legmagasabb kulturából és kulturával élő századnak a harangszó, nem pedig mert hangja van. Üvöltene csak az „általános titkos“-t egy tömeg, akár órák hosszat az ablaka alatt a sok „kultur lény“-nek: nem bánaná a fülüket.

Csak a harangszó! Csak a harangszó! Az az, ami fáj! A „kultur-füleknek“ bántó hangzavar, amitől még fel is fordulnak, vagy megbolondulnak . . . Csak tessék!

Ez már okosság!

Ilyenkor csak azt sajnáljuk, hogy nem állunk a világ központjában. Ott a föld széles kerekén élő minden ember tudomást venne a mi határtalan büszkeségünkről, mely csak úgy dagasztja keblünket. Hogy is ne pipálnók le alaposan a spanyolt, mikor a város olyan mesés bölcsességről tett tanúságot, mikor olyan uttörővé vált a városrendezés terén, aminőről másutt a legmerészebb álmodóknak sincs halvány fogalmuk.

A Kossuth-tér szobor-környezetül szánt ligetének utjait . . . (kérem ne tessék rajta nevetni!) — kiaszfalozták. És ezzel az összes századokat megelőzték, utólérték, felültették. Olyat hoztak létre, ami valami ujszerű, meglepő és . . . túl nagy okosságra valló.

Eltekintve attól, hogy ezzel mintegy már elárulják, hogy a még erős megfontolásra kiadott piac-áthelyezés ügye merre fog eldőlni, óriási járatlanságról tettek tanúságot. A kertek utai mindenütt vagy homokosak, vagy kavicsosak, de senki sincs az utak földje elzárva a víz lefolyástól, sehol sem foszják meg oly nagy mennyiségű esőtől a füvet, virágot, mint a mennyit az aszfalt meggátol a leszivódásban. Ez még csak egyik árnyoldala a legutolsó kupaktanácshoz is méltatlan intézkedésnek.

Beszélhetnénk a szépséghibáról, amit ejtettek az egész Kossuth-téren egy pár cipőjét tulságos besározástól féltő ur kedvéért. Került volna körül, akinek esős időben nem tetszett a felázott sárga föld, ahelyett, hogy ilyen tanácsokkal állott elő. Mert ime (akárhonnan és hogyan eredt a nevetséges gondolat) javítás, szépítés helyett olyan bakot lóttek, ami egymaga elég volna (kellő beállításban közhírré téve), hogy lemoshatlan foltul szolgáljon. És komolyan meg is ütőd-nénk rajta, ha nem lenne megszokott dolog, ha nem volna csak egy újabb szem a mi okos városunk jellemrajzának láncában.

Szombatos.

6 drb. levelező-lap
2 korona 40 fillér

MALACHOVSKY

fényképésznél

Nyiregyháza, Luther (Iskola)-u. 3.

6 drb. levelező-lap
2 korona 40 fillér

Tanügy.

„Tanítók Utmutatója“ címen Bene Lajos kir. tanf. tollnok és Gyerkes Mihály igazgató-tanító, székelyudvarhelyi tanügyi férfiak igen hasznos munkát állítottak össze. A benne foglalt utmutatások a tanítók, különösen pedig iskolavezető tanítók részére nélkülözhetetlenek s így a helybeji kir. tanfelügyelőség is a legmelegebben ajánlja a megyebeli tanítóknak, hogy ezen 320 oldalas könyvet 4 koronáért Stief Jenő és társa kolozsvári könyvkiadónál szerezzék be.

A nyiregyházi izr. iskolánál a IX-ik tanítói állást is szervezni akarta a hitközség, sőt már a szervezésig is segédtanítónót alkalmazott. Az állam azonban az ezen állás szervezéséhez kért 1000 K. állami segélyt megtagadta, minek folytán az iskolaszék a segéd-tanítói állást is beszüntette az izr. tanügy nagy kárára. Csodálatos, hogy az egyházaknak mennyire megszűkül a markuk ha a tanítók fizetéséről van szó, holott az izr. hitközség például a közelmúltban a legnagyobb bőkezűséget tanúsította akkor, amikor fő-rabbinak, rabbinak, metszőnek, jegyzőnek, egyházfinak segített az anyagi helyzetén, csak a tanító az a szerencsétlen aki előtt bezárul az egyházi pénztár.

Tanítóváltások a vármegyében. Rév-aranyoson a nyugdíjazott Szikszay Albert ref. tanító helyére megválasztották Nemes Miklóst, a lorántházai ref. iskolához Muskácsy György nyirgyulaji ref. tanítót, demecseri róm. kath. iskolához II. tanítónak Hevesi Józsefet, a nyirbogdányi rk. iskolához II. tanítónak Bozóky Lajost, a nagyhalászi ref. iskolához Os-váth Gézát, aki eddig Örön tanított.

Dr. Wilt György kir. tanfelügyelő e hét szerdáján Budapestre utazik, hogy részt vegyen a vall. és közokt. miniszter által október 5-ére és következő napjaira egybehívott tanfelügyelői szakértekezleten, melyre kir. tanfelügyelőnk is több fontos javaslatot készített. A szakértekezlet legfontosabb tárgya a tanfelügyelet reformja lesz, melynek kerestülvitele a közokt. kormány legjelentősebb feladatainak egyikét képezi, de nagy fontossággal bír ezen értekezlet a tanfelügyelőségek személyzetére is, amennyiben a fizetés-rendezés ügye is vita tárgyát képezendő, lévén ez a leggyöngébb oldala a tanfelügyelet mai szervezetének.

Szabadság. Farkas Klótild kisvárdai áll. polgári leányiskolai tanítónót a vall. és közokt. miniszter a folyó év végéig szabadsággalta és helyettesítésére Antal Irma okl. tanítónót rendelte be.

Óvás! Gazdák figyelmébe! Óvás!

Eredeti Melichár „UNICUM-DRILL“ vetőgép csakis az, mely ujonnan szabadalmazott beállító készülékkel van ellátva. (Ennek segítségével a gép csavarkulcs nélkül egy pillanat alatt bármely magnemhez hajszálpontosan beállítható). A mai „UNICUM-DRILL“ szabadalmazott csoroszlyaszár kirögzítővel is el van látva! Ezzel a gépünk elnyühetetlen! — A legutóbbi **szabadalmi kiállításon** ezen újítások révén az összes gépgyárak közül egyedül mi kaptuk meg az **első díjat, az arany érmet!** — Óvakodjunk silány utánzatoktól! — Kizárólagos raktár:

Debrecen, Piac-utca 43. szám (a Dréher mellett) Ráhrer Sándornál
Bächer—Melichár—Johnston gépgyárak főtelepén.

Nyiregyháza — gyertyafényben.

Nem hisszük, hogy ha csak egyetlenegyszer is végighallgatnák villanyos ömeltóságáék azokat a szitkokat, kivánságokat, melyekben a közönség épen nem fukarkodik a sűrűn szolgáltatott alkalmak adtán: hogy akkor is folytatnák a már-már nem is bosszantó, hanem nevetséges botránysokat, melyekkel most képesek a legbárányibb természetű embert is kihozni a sodrából. Mert ha igen: az a legmegátalkodottabb és egyuttal legszemérmertlenebb hányivetiségre, semmibe vevésre vallana.

A papir — minden elhíresztelt türelme ellenére is — nem tűri magán azokat a jelzőket, kifakadásokat, melyek a villanytársaság viruló arcabőröbe kergetnék a vért, ha — hallanák. De ők nem hallanak semmit! Ami pedig írásban jelenik meg, az nagyon enyhe, eredjen bárhonnán. Azt meg nem értik meg. Olyan közönséges már nekik, akár a falat kenyér. Egyébre már nem is gondolhatunk, mint hogy a szidás étető elemük. — Azért rendezik egyik világitási botrányt a másik után.

Erre a hétre pl. szintén szükségét érezték egy kis lemoskolásnak, szellemi pofonának, aminőket (talán abban hiszemből, hogy megszoigálatlan áram pénz az is) garadával raktak már s amennyire ismerjük erkölcsi értéküket, előre tudjuk: fognak zsebrerakni. Épen ezért kedden a Zrínyi Ilona-utcát, a Kossuth-tér jobb oldalát, a római katolikus iskolát világitás nélkül hagyták. Az üzletekben sorban mindenütt időtlen gyertya fénynél kellett kiszolgálni — feltéve, hogy egyáltalán lehetett — a vevőket. A tanulókat haza kellett engedni az iskolából. Nem égvén az utcai lámpák sem, a sötétben kellett botorkálniok a járókelőknak.

Szóval a villanyostársaság kitett magáért. Lotette újból a vizsgát... És ezt a legtermészetesebbnek találják. Hogyisne, ha olyan, aki hivatalosan kérdőre vonhatná, azaz: vonná őket, nincs! Akkor minek tartisanak több és jobban megfizetett alkalmazottat? Miért ne biznák napszamosokra és közönséges szerelőkre az egész világitás kezelését, ha ezt nem kéri számon? Miért ne tartanák zsebükben a pénzt, holott nem sürgeti senki annak kiadását.

Az üzleti tisztesség, becsület, kötelességtudás ugyan követeli, hogyha már egy vállalat olyan nagy üzemet tart fön, mint a nyiregyházi is — akkor gondoskodják megfelelő személyzetről, felszerelésről; s ne csak potroh-növelés legyen a főcél, hanem az igények kielégítése. Ámde az a baj, hogy mindezeket a társaság csak a meséskönyvek-ből ismerte mikor még gyermekek voltak, de azóta elhomályosult agyuk, el a nemes érzések s nem maradt vissza csak a haszonlesés rut természeté.

Sokszor megirtuk már mindezeket. Sajnos, úgy kell érezni, hogy még sokszor szóvá tesszük s mégis hasztalan várjuk vagy a villanytársaság csöndes megtérését, vagy egy kemény öklöt, mely rövidesen rendet teremtené a maga erejével, határozottságával s kiséperné ezt a büzhödt Augiás istállóját... Sebaj! — Van még talán egy harmadik, vagy negyedik eszköz is, mellyel körmére üthetni a kapzsiság megtestesítőinek. Arra aztán — egyebet mittevők legyenek? — beszopják az ujjukat s megalázva beadják a derekukat.

Idáig azonban kár volna vinni a dolgot! — Kár volna! H. K.

Ékszer és ezüstnemű

vásárlásnál forduljunk bizalommal Magyarország legnagyobb ékszerüzletéhez a

Löfkovits Arthur és Társa céghez Debreczenben.

HIREK.

— **Kinevezés.** A kisvárdai gimnázium-részlet immár igazgató nélkül sem szükölködik. Máyer György dr., zsolnai állami főreáliskolai rendes tanárra, címzetes igazgatóra esett a felsőbbség választása, aminek Kisvárdára csak örülhet, mert komoly tapasztalt szakférfi fogja vezetni fiai nevelését.

— **Uj honpolgár.** Mannheim Ármán dr., budapesti ügyvédjelöltet, Mannheim Simon helybeli kereskedő fiát a belügyminiszter a magyar állam polgárai közé fölvette, illetőleg honosította.

— **A nemzet gyásznapja.** A nyiregyházi iparos olvasó kör saját helyiségében (Eötvös-utca 11.) október 6-án esti 7 órakor emlékszed- és szavalattal tartja meg kegyeletes ünnepét az aradi 13 gyáva-legyilkolásának emlékére. Közönséget minél nagyobb számban szívesen lát a rendezőség.

— **Tárgy: a leányinternátus.** Mi is lehetne más, mikor a saját igazgató tanácsa tart gyűlést október 2-án délután 3 órakor Görömbey Péter középszabolcsi esperes elnöke alatt? Ami természetes is, minden pontja a tárgysorozatnak az internátusról szól; így: évi számadás, az építkezés, az igazgató bejelentései, gondnok, orvos jelentései, a kölcsön ügy, nevelőnő alkalmazása stb.

— **Miliós birtokvétel.** Vay Ádám gróf 2400000 koronáért megvette a Kállay Adrienne illetőleg Lónyai Ferenc 3200 holdnyi területű birtokát.

— **Papok a vendéglőben.** A körülmények kényszere néha fura helyzeteket terem. Ilyen, hogy pl. Kisvárdán a papi gyűléseket is csak a vendéglő egy termében lehet meg tartani. Így lesz ez a jövő hó 4-én is, amikor a „Felső- és közép szabolcsi református egyházmegye lelkesi özvegy-árva gyámintézete“ tart közgyűlést Tóth Gábor nyírbogdányi ref. lelkész elnöklésével.

— **Megerősített alapszabály.** A belügyminiszteriumban sok dolgot adhat a válasz nélkül hagyott interpellációk ügyében való utánjárás. Alig érnek reá egyebeket is elvégezni. Ime: a nyírmadai polgári olvasóköri alapszabályait még csak most „erősítették meg“ (tán, hogy elne essék?), mikor már majdnem elfeledkeztek róla.

— **Halálozások.** Amint részvétellel értesülünk Duszik Gyula, volt nyiregyházi ág. evangélikus segédlelkésznek, ki az egyházi társadalomban annak idején általános tiszteletben részesült, neje: Csernik Mariska, rövid két évig tartó boldog házasság után elhunyt. Halálát férjén kívül egy kis árva: Sárika és nagyszámu rokonság gyászolja.

Oláh Gyula kir. bír. végrehajtót súlyos csapás érte e hó 26-án. Feleségét, született Fácsik Jozefát szolította el az Ur szerettei köréből mennyei birodalmába. Temetése 27-én délután ment végbe a római katolikus egyház szertartása szerint, nagy részvét mellett. Az engesztelő szentmise áldozatot 28-án, pénteken mutatták be az Eggek Urának.

Megdöbbenéssel fogadta a város minden lakosa a lesújtó hirt hogy a kegyetlen sors zsarolyáni Márton József gyógyszerészt élte

delén, 47 éves korában ragadta ki övéi közül. Őt megváltotta a halál. A szenvedéstől, a földi lét nyumorúságaitól. De családjában pótolhatlan irt támasztott: nincs többé a szerető apa, nincs többé a szerető férj.

Temetése tegnap délután 3 órakor ment végbe az egész város osztatlan részvéte mellett. Az elhunyt halála a Szesztay, Korányi, Radó, Klein, Mágócsy, Járossy, Murányi családokat döntötte gyászba.

— **Uj név.** Zdravec Sándor gelsei lakos belügyminiszteri engedéllyel Váradra magyarosította nevét.

— **Avatják a lovakat.** A kassai 5. sz. huszárezred bizottsága október 5-én délután 2 órakor fogja besorozni a „tóglik“ lovakat; a miskolci 7. sz. huszárezredé pedig 12-én délután fél 3 órakor. — Bizonyára több fog beválni, mint a rendes sorozásokon.

— **Lóverseny.** Kisvárdára nem engedi a jussát. Ő mindig tart összel lóversenyt, ha vénaasszony potyog is, tehát most is hű a hagyományokhoz. Október 8-án fognak futni a lovacskák egy pár dísztárgyért és a — talizator öröme.

— **Kiket választottak meg?** A tiszai evangélikus egyházkerület e héten lezajlott gyűlésének egyik pontja: tisztujítás volt. Nyiregyházáról Meskó László dr.-t választották meg a pénzügyi bizottság elnökévé és Prok Gyula dr.-t ügyésszé.

— **Árlejtés a vármegyén.** A vármegye központi hivatalai részére az 1912. évben szükséges nyomtatványok elkészítésének és szállításának biztosítására az alispán október 23. án délelőtt 10 órakor a kisteremben zárt írásbeli árlejtést tart. Bánompénz 200 korona.

— **Lefokozott hadnagy.** Huszár Zsigmond bárót, a helybeli 14. huszárezred hadnagyát a hadbírószak egy kényes és kellemetlen ügyéből kifolyólag lefokozta és 2 hónapi fogságra ítélte. Az ítélet nem keltett valami különösebb feltűnést.

— **Könnyebb közlekedés.** Nyiregyháza is, Kisvárdára is sokat panaszkodtak a rossz vonatösszeköttetés miatt. Nos, elnémulhatnak a beszédes ajkak. Lesz most vonat, mely Csapról 1:40 perckor indulva Kisvárdán van 2:30-kor és Nyiregyházára érkezik 4 órakor. Visszafelé 9:08-kor kell menni s már 19:30-kor otthon vannak.

— **Egyesült erővel.** Érdekes meghívó került kezeink közé. Valósággal gondolkodásra készíti az embert. Lássuk csak: „Meghívó. A nyiregyházi egyesült mulató ifjuság a folyó év október hó elsején az az vasárnap a Gazdák Otthona tánctermeben a regruták tiszteletére táncmulatságot rendez.“ Itt az uj csodabogár. „Egyesült mulató ifjuság.“ Kik egyesültek? Az alvág felvág? Gatyások — szük nadrágosak? Fehérek-feketétek? ... Ez titok! ... Erre feleletet legfőbb holnap lehetne kapni, amikor összeülekeznek az „egyesültek“ s úgy siratják a tiszteletreméltó regrutákat. A ki tehát kíváncsi: esti 6 órától 1 koronáért ott lehet a búcsuztatón.

— **Régiék és ujak.** Az ujonnan kivetett adókat mindenki be kell, hogy írassa adókönyvecskéjébe. Október 15-ike a végső határidő a beírásra; különösen az uj előfizetők igyekezzenek könyvecskéjüket minél előbb átvenni az adóhivatalnál.

— **Marólugos bosszu.** Egy fedél alatt iaktak: Hrevacsó Józsefné és Bati Katalin. A konyha közös volt. A két asszony erősen összetűzött, ami Bati bosszura ingerelte. Marólugot kerített hamarjában s a Hrevacsóné paprikás csirkéjébe öntötte. Mikor Hrevacsóné enni akart belőle, megtörtént a baleset. Összeégette a száját. Rögton a rendőrséghez fordultak, mely Bati Katalint letartóztatta s átadta az ügyésszégnek. Remélhetőleg jó sok ideje lesz megtanulni, hogy a marólug nem fűszer s így nem való semminemű ételbe, még paprikás csirkébe sem.

— **Nincs csőd.** Groszmann Alajos, tiszapolgári lakossal megesezt az a kellemetlen, bár sokaknak hasznos baleset, hogy — csödbe jutott. Mindmáig csödben is volt, mig most ujra fellélegzelhetik: megszüntették ellene a csödot. Kezdhethi elülről az életet, ha tetszik, vagy folytathatja ott, ahol elhagyta. Most szabad: nem fog senki beleszólni.

— Szaporodunk, sokasodunk. Ne volnánk csak megyei székhely s olyan vasuti gócpont: Kisvárdai már régen nyakukra nőtt volna. Olyan élénk a forgalma, társasélete, aminőt hasonló községekben nem igen találunk. Vagy nem lüktető életre, szellemi mozgalmasságra vall, hogy immár harmadik heti lapja is megindul? „Kisvárdai Friss Ujság” lesz a címe; szerkesztője Füredi Armin izr. iskolai igazgató.

— Vigestély. Az új táncévad legelső mulatságát a borbély- és fodrászsegédek rendezik október 15-én a „Korona” nagytermében. Belépődíj személyenként 1 korona 60 fillér, családjegy 5 korona. Az első mulatságra (mert aztán lesz több is: szüreti ünnepek) nagy a készülődés minden vonalon.

— Kuruc-e, vagy labanc? Erős, forró, tüzes hangulatu napja lesz a vármegyének október 10. Ekkor dől el a megyegyűlésen, hogy mi több a törvényhatósági bizottságban: gerinc-e, vagy puhány. Függetlenségi és munkapárt erős harcot vívnak meg e napon, melyre folyik is nagyban a készülődés. A verseci átirat fogja felkorbácsolni a szenvedélyeket s az eredmény nagyon is kétes.

— Testvérünk a — méregevésben. Aki a villanyt kitalálta, lehetett lángész, de — rosszmájú ember. Csak az emberek bosszantását célozta vele. És el is érte. Most már Nagykovács is bizonyítja ezt, nemcsak mi. A mi derék villanytársaságunk őket is a körmei közé kaparintotta s mindjárt bevezetőnek packázik vele. Két hete nincs világítás. Azt állítják, hogy a postai felülvizsgálaton mulik, de vajjon el lehet-e hinni ezt annak a társaságnak, mely azt hazudta nemrég, hogy a nyiregyházi sötétség okai a suhancok akik beszédik a villanykörtéket s aztán küldt hogy pl. a Széchenyi-ut jobboldalán maga a társaság szedette le hónapokkal azelőtt?

Most még csak az a baj, hogy nem ég a villany! De kezdjen csak égni! Akkor kezdődik az igazi méregevés! Várjon csak jó Nagykovács! Omlunk mi még sirva egymás kőblére! . . . ?

— Nem lehet fürödni! Minden kifogásolhatósága mellett is nagy hasznát látjuk a gőzfürdőnek. Vannak olyanok, akik el sem tudnának lenni nélküle; az ilyeneket mindig elkedvetleníti, ha pár napig kazántisztítás miatt zárva van, így lesz pedig 2. 3 és 4-én is. — Sebaj! 5-én újra megnyílik s lehet majd fürödni.

A női- klinikákon a természetes Ferencz József-keserűviz a legkedveltebb hashajtószernek bizonyult. Még a legérzékenyebb betegek is szívesen használják a valódi Ferencz József-gyógyvizet, mert kitűnő hatása mindig gyorsan, biztosan és minden kellemetlen mellék- vagy utóhatás nélkül áll be. Tauffer tanár és a nőgyógyászati számos más kiváló képviselője egybehangzóan dicsérik a régösmert Ferencz József-keserűviz jótékony hatását. — Gyógytárakban és fűszerkereskedésekben kapható. A Szétküldési-Igazgatóság Budapest.

— 9 napos vásár. Hétfőn veszi kezdetét a debreceni nagy őszi vásár, mely tart — különböző felvonulásokkal — 9 napig, vagyis keddeig egy hét teszi ki lábát az utolsó szarvasmarha a vásártérről. 2. 3. 4-én az ipari és kereskedelmi áruk kerülnek eladásra. 5-6-án juh-, 7-8-án sertés-, 8-9-én ló- és 9-10-én szarvasmarhavásár van.

— Kitűnő köszönetem, mintázó homokom van eladó, értekezhetni Kissházy Kálmánnál, Szuha Kállóban.

x Csemegeszőlő postakosaranként 2 korona 30 fillér — Rubliczky Mihálynál, Nyiregyháza.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefü **cukorkáknál!**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánczata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név.

Egy doboz ára **60 fill.** Mindenütt kapható.

Szőlő-oltványok

Szőlővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) **csemeték** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor fia

szőlőtelepét **Bihardiószegen.**

Ha a saját érdekét tartja szemelőtt, úgy ne vegyen addig oltványt, vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve. — Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartamánál fogva. **Olcsó ár és pontos kiszolgálás! Számtalan elismerő levél.** — A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

AGYTOLLAK

gőztisztítását és dezinficiálását

RUHÁK, SZŐRMÉK

vegytisztítását és festését

GALLÉROK, KÉZELŐK

és az összes fehérneműk legkifogástalanabb mosását és vasalását gyorsan és lelkiismeretesen intézi

BRADOVKA GYULA

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó és ágytoll tisztító gyára **Kassa**
Fióktelep Nyiregyháza.

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

perfekt magyar-német levelező. szesz szakmában jártas — mielőbbi belépésre állást keres Ajánlatokat „Disponens W.F. 346” jelige alatt Rudolf Mosse Wien, Seiler-stäite 2. továbbit.

Hirdetmény.

A Nyiregyházi Takarékpénztár-Egyesület most épülő bérházának Vay Ádám-utcára néző oldalán 1912. május hó 1-től

több bolthelyiség kiadó.

A feltételek a Takarékpénztár-Egyesület Igazgatóságánál tudhatók meg.

Ha

Ön

gyári munka helyett

csinos

tartós és olcsó cipőt akar viselni, más-kép el nem éri, csak ha

mindig

Lakatos Lajosnál

(Kossuth-tér) vásárol, — ki nem hirdeti, hogy

nincs többé fájós láb

s emellett gyári árut ad el, — hanem ő maga, mérték után készíti a cipőket, a legkifogástalanabb kiviteiben.

A Talmud magyarul.

Az irodalom legújabb szenzációja a Talmud magyarul. Ez a zsidók féltve-őrzött titka, a rabbiképzők tananyaga. Nincsen mű, a mi ennél érdekesebb lenne. Külön fejezetek szólnak a csalásról, uzsoráról, ritualis gyilkosságról, az asszonyról stb. Rá lehet mondani, hogy pornografikus könyv; rá, hogy anekdotagyűjtemény; rá, hogy bölcselkedési munka. Mágások, papok, jegyzők, tanítók, hivatalnokok százával rendelik. Magának árt, aki meg nem szerzi; mert mindenkereszténynek legfőbb érdeke, hogy megismerje a körülötte élő zsidóságot, ennek pedig hü tükre a Talmud. Aki a Talmud utasításait nem ismeri, az nem ismeri zsidó polgártársait, azok jellemét s hogy melyik tettük a Talmud melyik utasításában gyökerezik. Olcsó 3 koronás kiadást is rendeztünk a műből, mely hat nagy füzetből áll, hogy mindenki megvehesse, mert ennek egy öntudatos keresztényen házából sem szabad hiányoznia. Megrendelési cím:

„A Kereszt” kiadóhivatala

Budapest III., Nád-utca 1. szám.

Villanyvilágítási berendezéseket, villanyvilágítási felszereléseket, valamint magántelefon és villanyesengő bevezetéseket elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

Herskovits Gyula

elektrotechnikai vállalata

Nyiregyháza,

Széchenyi-tér.

Mérnöki látogatás és költségtetés díjmentes. ≡ Csillárok és égőtestek raktáron.

Kizárólag női cipők

különlegességi raktára.

Marschall Budapest,**Bécsi-utca 2.** Fővárosi színházak szállítója. Árjegyzék ingyen!

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót**, Schumann gyógyszerész-től Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését, használja a Schumann-féle **gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eítávoítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat** és elmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 phiolával, a 10 gyomorsó pasztillával K 1:50. Pósti szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvéttel —

SCHAUMANN gyógyszerész

Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Kitűnő minőségű hegyi borokat megvételre ajánl egy magánfogyasztóknak, mint korezmáros, vendéglős s borkereskedőknek kicsinyben és nagyban.

GYEBNÁR ANTAL okl. szőlész,

Nagylóc (Nógrádmegye). Érdeklődőknek díjmentes felvilágosítás. Ugyancsak nagymennyiségű 1 éves gyökeros hazai és amerikai **szőlővessző** is kerül eladásra.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi Agyagiparnál,

Karczagon szerezhető be, hol egyes waggonrakományok is megrendelhetők.

KINCSET ÉRa **TORDY**-féle**Hollandi 3 király tea,**

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomorbajon is segít. — Csomagja (kbl 10—12-szeri használatra) gyógytárban 50 fillér.

Készítő:**Tordy Gy. okl. gyógyszerész**

Budapest, Üllői-ut 89-ik szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni református kollégium, a tulajdonában lévő tiszadadai kisebbik tanyabirtokának haszonbérbeadására ezennel nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverést hirdet.

A birtok a nagyobbik tanyabirtoktól észak felől esik s 1200 □-övel számítva 1000 hold területtel bír.

Az árverés folyó évi október hó 12. napján délután 3 órakor a kollégium kis tanács-termében fog meg tartatni.

Kikiáltási ár 26000 korona, mely összegnek 10 %-a az árverés napján déli 12 óráig készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kollégium pénztárában bánatpénz gyanánt elhelyezendő. A zárt írásbeli ajánlatok a bánatpénz elhelyezéséről szóló nyugta csatolása mellett lepecsételt zárt borítékban ugyancsak az árverés napján déli 12 óráig a kollégium számvevői hivatalába nyújtandók be. Utó ajánlat ki van zárva s ilyenek figyelembe vétetni egyáltalán nem fognak.

A tanyabirtok kényelmes tiszt lakással és jókarban lévő gazdasági épületekkel van ellátva. A birtok feltára, valamint helyszíni rajza, nem különben az árverési, illetve haszonbérbeadási feltételek a hivatalos órák alatt a kollégium számvevői hivatalában megtekinthetők.

A beérkezett zárt ajánlatok, illetve az árverés eredmény felett a kollégium gazdasági tanácsa szabadon határoz.

Debrecen 1911. szeptember hó 10.

Kollégiumi Gazdasági Tanács.

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

Irodaszer nagyraktár.

Borbély Sámuel

Nyiregyháza, Városháza-palota.

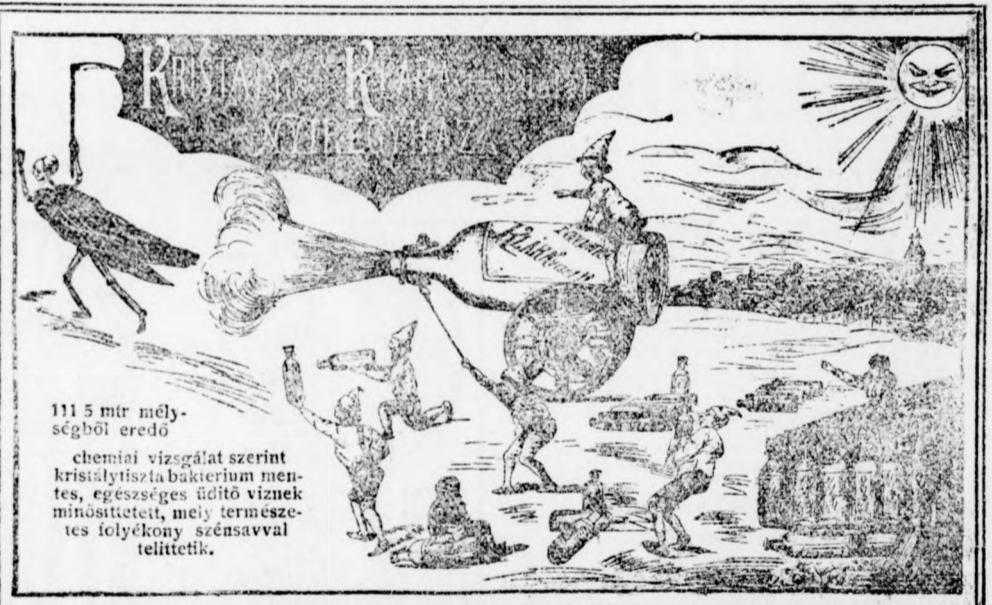
Telefon 140.

Telefon 140.

Könyvnyomdában, amely új betűkkel és gépekkel van felszerelve, jutányos áron készülnek üzleti- és gazdasági nyomtatványok, esketési- és eljegyzési értesítések, bál meghívók, hivatalos nyomtatványok, névjegyek stb. stb.

Könyvkötészetemben csinos és tartós munkák gyors és olcsó készítése. **Irodaszerekből** nagy raktár.

Szállítások az egész megyében. Vidéki megrendelések pontosan elintéztetnek. **Jegyző és ügyvédi nyomtatványraktár.**

Elsőrendű üdítő asztali és borvíz!

1115 mtr mélységből eredő
 kémiai vizsgálat szerint
 kristálytisza bakterium mentes,
 egészséges üdítő víznek
 minősített, mely természetes
 folyékony szénssavval
 telítettik.

Megrendelések házhoz szállítatnak!

Gyár: Laktanya-sor 15. Telefon sz. 92.

Városi iroda Rákóczi-ut 4. Telefon sz. 242.

Földbirtokosok figyelmébe!

A Franck Henrik Fiai-féle kassai pótkávéggyár igazgatósága a mezőgazdaságnak egy új ágát: a

cikória (katáng-gyökér—cichorium inthybus) termesztését

ajánlja kísérleti mivélésre. A nyers anyag 3% súly levonással vétetik át bérmentve **Csap**-ra szállítva és a gyárudvarban konstatált tiszta súly értéke azonnal készpénzben kifizettetik.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a gyári igazgatóság.

Kassán, 1911. szept. hóban.

Franck Henrik Fiai.

Kötőgépek!

Ujdonság háztartási és ipari célokra. Kényelmes

részletfizetésre

is kapható. Kérjen árjegyzéket. Tanítás Budapesten ingyen.

Fogl József Lajos
műgépész, Budapest, VI., Aradi-u. 11.

Kovács Gyula

műbutorgyáros butorcarnoka

megnyilt

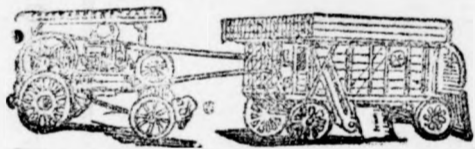
Debreczenben, Hunyadi-utca 17. sz.
(Demetrovics-palotában).

„A köztudatba ment át“ hogy
csak is

KÁLLAI LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28.

szállítja teljes jótállás mellett a leg-
hírevesebb motorcséplőkészleteket.
— Saját érdekében kérjen minden
gazda dísz-főárlapöt, melyet ingyen
bérmentve küld a gyár.

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos hírneves motorgyára
nem tévesztendő össze **más Kállai**
nevű cégekkel.

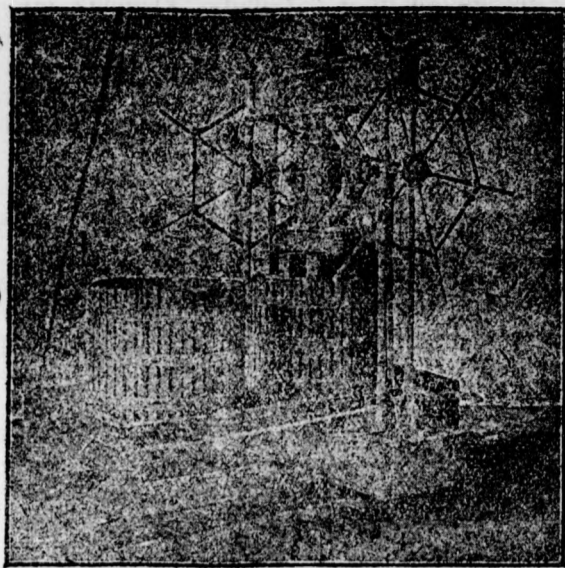
BUTOR!

Hálók, ebédlők, uri szobák, zongorák, teljes
szálloda, vendéglő, kávéház és fürdőberende-
zéseket még sohanem létezett rendkívüli
előnyös fizetési feltételek mellett szállítunk
helyben és vidékre. Nagy butoralbum 1 kor.

Modern Lakberendezési Vállalat

Budapest, IV., Gerlóczy-utca 7/v.
= Központi városháza mellett. =

1907. évi kiállításon aranyérem és díszoklevél.

1901. temesvári kiállítás: I. díj díszoklevél. — 1902. országos gazdasági
kiállítás Pozsony: I. díj aranyérem. — 1902. borászati kiállítás Eger: I. díj
díszoklevél és aranyérem. — 1906. Nagyvárad: I. díj díszoklevél.

Borsajtók

legújabb rendszerű, könyökszerkezetű „KOSSUTH“,
„KINCSEM“, „HEGYALJA“, „ACÉLORSÓS“, a ma-
gyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb
rendszerű víznyomású (hydraulikus)

kettős kosaru sajtók nagyüzemű préseléshez.

Sajtóink főelőnye: a must sehol sem érintkezik vas-
részekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőkifejtés! A
törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy em-
ber által könnyen kezelhető! Szőlőzúzók és Bogyzók.
„VILLÁM“ legújabb centrifugális bogyzó és zuzógépek

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcz.

Arjegyzék ingyen.

Nagy választék!!

≡ a legújabb napernyőkben. ≡

Mesés olcsó árban

Feuer Miksáné

férfi-, női- divat és rövidáru üzletében
Nyiregyházán, városház palota mellett
Bethlen (Szentmihályi)-u. oldal.

INGYEN!

kap egy pompás
hangverseny beszélő-
gépet, ha 10 lemezt
vásárol 20 forintért,
de csakis

Wagner

a „Hangszer-
király“-nál.

Budapest, József-
körút 15-ik szám.
Okvetlen kérjen le-
mezjegyzéket.
Javitóműhely. Elő-
nyös lemezese.

NIGRIN
(Ferrolandi)
legjobb cipőkrém
Mindenütt kapható!
A bécsi védjeggyel kiállított
arany éremmel kitüntetve

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN IS GYÜMÖLCSFAISKOLÁJÁBAN
CZEGLED (PESTMEGYE)

„ Nagyobb mennyiségű „
nemes gyümölcsfa-
csemete, boggyógyümölcsűek,
vadoncok, kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők
„ stb. kaphatók. „
Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-utca 10. sz.

Üzletem kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivi-
telű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint, állandóan raktáron tar-
tok fényezett kőris, cseresznye, jávor, citrom, paliszánder, mahagoni és más
különbéle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő,
uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló és vendég-
szoba berendezéseket, ugyszintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat
(tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható de raktáron levő különféle
butorokat is utólérhetetlen olcsó árban árusítok.

Tisztelettel

Glück Jenő

Üzletem szombat és izr. ünnepnapokon zárva.

Raktáron állandóan 200 különféle lak berendezés található.